

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสาร (ภาษาไทย)

กันทิมา วัฒนะประเสริฐ และ สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ

(๒๕๒๘) ระบบเสียงภาษาลาวของกลุ่มน้ำท่าจีน. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เกม จ๋อง. (Cam Trong)

(๒๕๓๒) “คนไทยขาวและคนไทยดำ ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของเวียดนาม ชื่อนั้นสำคัญไฉน.” พรเพ็ญ ฮันตระกูล (แปล). ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “คนไทนอกประเทศ : พรแดนความรู้.” การประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ.๒๕๓๑ และการสัมมนาทางวิชาการของสมาคมประวัติศาสตร์ฯ (๒๘-๒๙ มกราคม).

จิรพร เจริญสุข.

(๒๕๑๖) “พิธีศพของลาวโซ่ง หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านดอน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี.” สารนิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒๕๑๖.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์.

(๒๕๓๕) ไท-กะไต เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับสตรี ไทดำ-ตั้ง-หลี่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ๒๕๓๕.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันไทยศึกษา.

(๒๕๓๔) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ไทในเวียดนามกับการศึกษาชนชาติไท ๔ ก.ค. ๓๔.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ สุตสวาท ดิศโรจน์ และเสมอชัย พูลสุวรรณ.

(๒๕๓๐) ระบบนิเวศวัฒนธรรมของชุมชนลาวโซ่ง (An Cultural-Ecological Approach to Lao-Song Communities). กรุงเทพฯ : คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชมรมไทยโซ่ง.

(๒๕๒๓) หนังสือสาส์นผู้ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพิทยา.

ชาคริต อนันทราวิน.

(๒๕๒๑) “ระบบหน่วยเสียงในภาษาไทยดำ หมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชาคริต อนันทราวิน.

(๒๕๓๐) “รู้จักไทดำบ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย.” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องโบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดเลย (๒๒-๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐). ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย

วิทยาลัยครูเลย.

ชิน อยู่ดี และคนอื่น ๆ

สุจิตต์ วงษ์เทศ (บรรณาธิการ).

(๒๕๓๐) คนไทยอยู่ที่ไหนบ้าง. กรุงเทพฯ : ศิลปวัฒนธรรม.

คัสเซ่ มาเซียล และไพฑูรย์ ดัสเซ่.

(๒๕๑๙) ปัญหาการเมืองของชนเชื้อชาติเผ่าไทยในเอเชีย เวียดนาม พม่า จีน. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.

ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์.

(๒๕๓๐) “ความเชื่อและพิธีกรรมของชาวไทยดำบ้านนาป่าหนาด.” ใน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องโบราณคดี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดเลย (๒๒-๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐). ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย วิทยาลัยครูเลย.

ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์ และ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข.

(๒๕๒๙) รายงานการวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมในหมู่บ้านอีสาน : ศึกษากรณีหมู่บ้านนาป่าหนาด. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ถวัล เกษรราช.

(๒๕๒๑) ประวัติผู้ไทย. พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ถวิล ทองสว่างรัตน์.

(๒๕๒๙) ประวัติไทยและชาวผู้ไทยเมืองเรณูนคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์.

ทวีศิลป์ สืบวัฒนะ.

(๒๕๒๖) เรื่องผู้ไทย. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมหนังสือตามแนวพระราชดำริ อันดับ ๑๕.

“ไทดำ (Black Tai).” ใน สัปดาห์ไทยนิตยสาร ๒๕๓๕. นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหามงคล

(๒๕๓๕) สมัยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ. วันที่ ๑๖-๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐-๑๙.๐๐ น. ณ ศาลาพระเกียรติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดโดยฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสถาบันไทยศึกษา คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ.

นเรศร์ มุลาลี.

(๒๕๒๖) รายงานการวิจัยเรื่องความแปรปรวนในเชิงพันธุกรรมของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ภาค ๒ : ผู้ไทย (Genetic Polymorphisms of the Ethnic Groups in Thailand phase II; Pootai). ขอนแก่น : คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นเรศร์ มุลาลี และคนอื่น ๆ .

(๒๕๒๕) โครงสร้างทางพันธุกรรมของประชากรย่อยในประเทศไทยภาค ๑ ไทดำ.

ขอนแก่น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นำวัลย์ กิจรัชกุล.

(๒๕๓๒) การศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐาน ประชากร เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของลาว
ไซ่งในจังหวัดนครปฐม. นครปฐม : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิพนธ์ เสนาพิทักษ์.

(๒๕๒๑) ประวัติผู้ไทยไซ่งดำ. กรุงเทพฯ.

นุกูล ชมภูนิชชุน

(๒๕๓๐) วัฒนธรรมไทยไซ่งหมู่บ้านเกาะเรต ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัด
นครปฐม. นครปฐม : ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูนครปฐม ๒๕๓๐.

ประชุมพงศาวดารที่ ๙. [พระนคร] : กรมศิลปากร ๒๕๐๒. ๑๐๕ หน้า. (พิมพ์เป็นอนุสรณ์ใน
งานพระราชทานเพลิงศพ พันตรีหลวงลำแดงศรีผลลาภ (เฉื่อย โกมารชุน) ณ
ฌาปนสถานกองทัพบก วัดโสมนัสวิหาร วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๐๒)

ประกาพันธ์ ทองแบน.

(๒๕๓๐) “สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ชาวลาวไซ่ง : การศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลดอนมะเกลือ อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
(Educational settings problems and needs for education of Lao Song students
in prathom sukka six : A case study of Tambol Donmaklua Amphoe U Thong
Changwat Suphan Buri.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปราณี กุลละวณิชย์.

(๒๕๓๖) ชนเผ่าไท-กะได : ภาษาและเครื่องแต่งกายสตรี. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์.

(๒๕๒๗) วรรณกรรมอายุกรรมพื้นบ้านไทยทรงดำ บางระกำ พิษณุโลก : การวิเคราะห์
เชิงหน้าที่นิยมและแบบแผนทางจันท์ลักษณะ. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒพิษณุโลก.

เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์.

(๒๕๓๓) วรรณกรรมไทยทรงดำ. พิษณุโลก. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยพายัพ.

เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์.

(๒๕๒๙) อาหารพื้นบ้านไทยทรงดำ บางระกำ พิษณุโลก : การวิเคราะห์ตามแนวทางที่
นิยมและสังคมวิทยา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยพายัพ.

พระไพฑูริยวงศาจารย์ (อ้วน ตีสโล).

(๒๕๑๕) **ลัทธิธรรมนิยมต่าง ๆ เล่ม ๒ ภาคที่ ๑๘.** นครหลวงกรุงเทพฯ ธนบุรี : บรรณาการ.

พระไพฑูริยวงศาจารย์ (อ้วน ตีสโล) เรียบเรียง.

(๒๕๖๙) “ว่าด้วยชนชาติภูไทย แลชาติญ้อ.” ใน **ลัทธิธรรมนิยมต่าง ๆ ภาคที่ ๑๘ ตอนที่ ๑.**

พระนคร : โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร : ๒๕๑๕. ใน**ลัทธิธรรมนิยมต่าง ๆ เล่ม ๒**

ภาคที่ ๑๘ ตอนที่ ๑. รวมพิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณาการ.

มนตรี ศรีบุษรา.

(๒๕๑๒) **ไทยตำราพัน.** โดย ม.ศรีบุษรา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

มยุรี วัดแก้ว.

(๒๕๒๑) “วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาโครงสร้างสังคมของลาวโซ่ง.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหา-
บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เรไร สิบสุข สุขสมาน ยอดแก้ว และ รัชฎาพรรณ เศวตจิววัฒน์.

(๒๕๑๓) **วรรณกรรมพื้นบ้านไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี.** เพชรบุรี : ภาค

วิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูเพชรบุรี.

วาสนา อรุณกิจ.

(๒๕๒๙) “พิธีกรรมและโครงสร้างทางสังคมของลาวโซ่ง (Lao Song Ritual and Social Structure).”

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลลักษณ์ เดชะ.

(๒๕๒๙) “ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทย ๖ ภาษาที่พูดในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

(A Comparative Study of the Phonology of Six Tai Dialects in Amphoe Tha

Tako Changwat Nakorn Sawan).” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษา

ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิศรุต สุวรรณวิเวก.

(๒๕๒๔) “ระบบการเขียนของภาษาโซ่ง (Song’s Paleography).” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก สาขาวิชาจารึก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศรีศักร วัลลิโภดม และสุจิตต์ วงษ์เทศ.

(๒๕๓๔) **ไทยน้อย ไทยใหญ่ ไทยสยาม.** กรุงเทพฯ : มติชน ๒๕๓๔.

สมคิด ศรีสิงห์.

(๒๕๒๙) **โครงการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์วัฒนธรรมลาวโซ่งในเขตจังหวัดพิจิตรและ**

พิษณุโลก (The Project of Research on Lao Song Cultural History in the Area

of Pichit and Pitsanuloke). พิษณุโลก : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิษณุโลก.

สมคิด ศรีสิงห์.

(๒๕๓๖) รายงานการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมของไทยโขงดำ (ลาวโขง) ในจังหวัดพิษณุโลก และพิจิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมชาย พุ่มสะอาด.

(๒๕๓๒) ถิ่นไทยในแหลมทอง. กรุงเทพฯ : กรุงสยาม.

สมทรง บุรุษพัฒน์.

(๒๕๒๔) การเล่นคอนของลาวโขงที่บางกุ้ง. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมพันธ์ สุขวงศ์.

(๒๕๒๘) "ไทยทรงดำ." ใน อนุสรณ์ในการพระราชทานเพลิงศพนายสมพันธ์ สุขวงศ์. หน้า ๑-๒๓. ม.ป.ท.

สมพร เกษมสุขจรัสแสง.

(๒๕๒๖) "การผสมผสานทางวัฒนธรรมของลาวโขงในเขตอำเภอเขาย้อยจังหวัดเพชรบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข และคนอื่น ๆ.

(๒๕๓๐) รายงานการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมในชุมชนบ้านเยอ บ้านไทยดำ และบ้านไทยลาว : การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สิทธิ์ บุตรดิทร. พระมหา.

(๒๕๐๙) ถิ่นภูไท และภูไทพัฒนา. พระนคร : ร.พ.มหามกุฏราชวิทยาลัย.

สิริ พึ่งเดช.

(๒๕๑๙) ประวัติลัทธิของผู้ไตทรงดำ. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สิริวัฒน์ คำวันสา.

(๒๕๒๑) โครงการลุ่มน้ำท่าจีน : ภาษาและวรรณกรรมจังหวัดสุพรรณบุรี (A Study of Language and Literature in Tha Chin Basin : Suphanburi case). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุนันท์ อุตมเวช.

(๒๕๒๘) วรรณกรรมไทยทรงดำ อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี : ภาควิชาภาษาไทย.

สุภางค์ จันทวานิช.

(๒๕๒๖) “กลุ่มชาติพันธุ์ไทขาว.” ใน สถานภาพทางการวิจัยเรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลาว ไทดำ ไทขาว. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “สถานภาพและแนวทางการศึกษาวัฒนธรรมชนชาติไทย” ๑๐-๑๓ กันยายน ๒๕๓๖ จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์.

(๒๕๓๖) ประวัติศาสตร์สังคมของชุมชนกลุ่มน้ำท่าจีน. นครปฐม : คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุภาภรณ์ ตันศลารักษ์.

(๒๕๒๗) การศึกษากลุ่มน้ำท่าจีนการสำรวจและศึกษาข้อมูลเบื้องต้นการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยใหม่ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นกลุ่มน้ำท่าจีน. กรุงเทพฯ : หมวดวิชาประวัติศาสตร์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุมิตร ปิติพัฒน์.

(๒๕๓๘) “ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยลาวไซ่งและไทดำในประเทศไทย” ในการศึกษาวัฒนธรรมชนชาติไท. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สุมิตร ปิติพัฒน์ บัณฑิต อ่อนดำ และพูนสุข ธรรมาภิมุข.

(๒๕๒๑) ลาวไซ่ง ; รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุมิตร ปิติพัฒน์ และเสมอชัย พูลสุวรรณ

(๒๕๔๐) ลาวไซ่ง : พลวัตรของระบบวัฒนธรรมในรอบสองศตวรรษ. รายงานวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

สุมิตร ปิติพัฒน์.

(๒๕๔๒) ความเป็นคนไทย : พิจารณาจากมิติด้านเชื้อชาติ ภาษา การเมือง และวัฒนธรรม. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรศักดิ์มนตรี เจ้าพระยา.

(๒๕๐๔) ประวัติการของจอมพลและมหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสง-ชูโต) รวบรวมครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๔. พระนคร : โรงพิมพ์ศรีหงส์.

สุรรัตน์ วรากรณ์.

(๒๕๒๔) “การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ประเพณีวัฒนธรรมของชาวผู้ไทย-ลาวไซ่ง.” สกลนคร : วิทยาลัยครูสกลนคร. (อัดสำเนา)

สุลี (นามแฝง)

(๒๕๑๙) ประวัติลัทธิของผู้ไทยขงดำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สุจิตร์เนื่องในงานนิทรรศการ “วัฒนธรรมไทยโซ่ง หมู่บ้านเกาะแรต.” นครปฐม.

(๒๕๒๘) ฝ่ายหอวัฒนธรรมศูนย์วัฒนธรรม วิทยาลัยครูนครปฐม.

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ และ กันทิมา วัฒนประเสริฐ.

(๒๕๓๖) รายงานการวิจัยเรื่องวิเคราะห์การใช้คำและการแปรของภาษาของคนสามระดับ
อายุในชุมชนภาษาลาวลุ่มน้ำท่าจีน (An analysis of lexical use and variation
among three generations in Lao language communities of Thachin River
Basin). นครปฐม : ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อวยพร ชื่นกลิ่นรูป.

(๒๕๑๗) ประเพณีการทำศพของลาวโซ่ง. กรุงเทพฯ : แผนกสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หนังสือและเอกสาร (ภาษาต่างประเทศ)

Abadie Maurice.

(1924) Les Races du Haut-Tonkin de Phong-Tho a Lang Son. Paris : Societe
d'Editions Geographiques Maritimes et Coloniales. 194 pp.

Baceam Don and Brase James L.

(1977) Pap Su Ep Quam Angkit Tay Dam (English Thai Dam language lessons.)
Huntigton Beach Calif. : Auimmer Institute of Linguistics. 78 p. illus.
(Linguistic series ethnic minorities of Southeast Asia).

Baccam Don and others.

(1989) Tai Dam-English English-Tai Dam Vocabulary Book. Eastlake Co : Summer
Institute of Linguistics. 349 p. illus.

Be Viet Dang.

(1990) “Some Questions on Tay and Thai Ethnos Histories and Main Cultural
Features.” In Proceeding of the 4th International Conference on Thai Studies
(Kunming) 11-13 May 1990. vol. 3 pp. 188-189. Kunming : Institute of
Southeast Asian Studies.

Cam Trong.

(1987) “Some Questions of Ancient History and Culture of the Thai Ethnic Nationality
in Vietnam.” in Proceeding of the International Conference on Thai Studies

The Australian National University Canberra (3-6 July). vol. 3 Pt. 1 pp. 197-210.

Cam Trong.

(1958) Thai People in Northwestern Vietnam. Hanoi : Social Sciences Publishing House. In Vietnamese.

Cam Trong.

(1993) "Thai Studies in Vietnam Direction of Development Cooperation" In สถานภาพทางการวิจัย เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลาว ไทดำ ไทขาว. Bangkok : Office of the National Culture Commission. (Seminar on the State of Knowledge and the Directions of Research on Tai Culture September 10-13, 1993)

Chamberlain James R.

(1986) "Remarks on the Origins of Thao Hung or Cheuang." In Robert J. Bickner Thomas J. Hudak and Patcharin Peyasantiwong (eds.) Papers from a Conference on Thai Studies in Honor of William J. Gedney. Ann arbor ; Center for South and Southeast Asian studies University of Michigan. pp. 57-90 (Michigan Papers on South and Southeast Asia No. 25)

Condominas G

(1980) L'Espace Social a Propos de l' Asie du Sud-Est. Paris.

Condominas Georges.

(1990) From Lawa to Mon From Saa to Thai : Historical and Anthropological Aspects of Southeast Asian Social Spaces, Gehan Wijeywardene (ed). Stephanie Anderson Maria Magannon and Gehan Wijeyewardene (trans.). Canberra : Department of Anthropology Research School of Pacific Studies Australian National University. 114p.

Condominas Georges.

(1978) "Some remarks on Thai political systems." In G.B. Milner (ed.) Natural Symbols in South East Asia. pp. 105-112. London : School of Oriental and African Studies.

Dang Nghiem Van.

(1990) "The Lac Muong (Territorial Pillar) : A power Fetish of Thai Seigneurs." In Proceedings of the 4th International Conference on Thai Studies Kunming

(11-13 May) 1990. vol. 3 pp. 69-82. Kunming : Institute of Southeast Asian Studies.

Dieu Chinh Nhim and Donaldson Jean.

(1970) **Tai-Vietnamese English Vocabulary.** Saigon.

Diguet Edouard.

(1908) **Les montaghards du Tonkin.** Paris : Challamel.

Gedney William J.

(1989) "A Comparative Sketch of White Black and Red Tai." In **Selected papers on comparative Tai studies.** pp.415-461. Ann Arbor, Mich. : Center for South and Southeast Asian Studies, University of Michigan. 544 p. (Michigan paper on South and Southeast Asia; no. 20)

Hickey Gerald C.

(1958) "Social Systems of Northern Viet Nam : Study of Systems in Contact." Ph.D. thesis. University of Chicago.

Hoang Luong

(1993) "Tai culture develop during unification but poly form" ใน **สถานภาพทางการวิจัยเรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลาว ไทดำ ไทขาว.** Bangkok : Office of the National Culture Commission. (Seminar on the State of Knowledge and the Directions of Research on Tai Culture, September 10-13)

Khampheng Thipmoondai.

(1990) "A Few Features on the Communal Rice Field System of the Thai Minority in Huaphan Province of P.D.R. Law (summary)." In **Proceeding of the 4th International Conference on Thai Studie, Kunming (11-13 May) 1990.** vol. 3 pp. 202-209. Kunming : Institute of Southeast Asian Studies.

Kirsch A. Thomas.

(1967) "Phu Thai Religious Syncretism : A Case Study of Thai religion and Society." Ph.D. thesis, Harvard University.

Lajonquiere Lunet de and Edmond Etienne.

(1906) **Ethnographie du Tonkin Septentrional** Paris : Ernest Lexoux.

Le Ngoc Thang.

(1990) "Traditional clothing of the Thais living in Vietnam." In **Proceedings of The**

4th International Conference on Thai Studies Kunming (11-13 May) 1990.
vol. 3 pp. 218-224 Kunming : Institute of Southeast Asian Studies.

LeBar Frank M. Hickey Gerald C. and Musgrave John K.

(1964) **Ethnic groups of mainland Southeast Asia.** New Haven : Human Relations Area Files Press.

Maspero Georges.

(1923-30) **Un Empire Colonial Francais : l' Indochine.** Paris : G. Van Oest. 2 vols.

McAlister, John T. Jr.

(1967) "Mountain Minorities and the Viet Mihn : a Key to the Indochina War" In Peter Kunstadter (ed.) **Southeast Asian tribes Minorities and Nations** vol. 2 pp. 781
Princeton N.J. : Princeton University Press.

Maspero Henri.

(1950) "La Societe et la Religion des Chinois Anciens et Celles des Tai Modernes,"
In Henri Maspero **Melanges posthumes sur les religions et l' histoire de la Chine.** pp. 1167-177. Paris : (Publications du Musee Guimet Bibliotheque de diffusion 57)

Minot Georges.

(1980) **Vocabulaire Francais - Thai Blanc.** Paris.

Nookul Chompoonich and Wanida Phisespongsa.

(1986) **A cultural Study of the Tai Song in Mu-ban Koh Raet Amphoe Bang Len Changwat Nakhon Pathom.** Bangkok : UNESCO.

Korapin Maneewong.

(1989) "A comparative Phonological Study of Lao Song in Petchburi and Nakorn Patom Provinces." master's thesis Graduate Studies Mahidol University. 217 p.

Pedersen Lise Rishoj.

(1982) "The Influence of the Spirit World on the Habitation of the Lao Song Dam Thailand." In Karl Gustav Izikowitz and P. Sorensen (eds.) **The house in East and Southeast Asia : anthropological and architectural aspects.** London : Scandinavian Institute of Asian Studies. (Monograph no. 30)

Pham Nhu Cuong.

(1990) "Role and Place of Tay Thai Inhabitants in Vietnam : A Programme for Thai

studies,” In Proceeding of the 4th International Conference on Thai Studies (Kunming) 11-13 May 1990. vol. 3, pp. 198-201. Kunming : Institute of Southeast Studies.

Placzek James A.

(1990) “Phii Miang : Black Thai Symbols of State and Leadership.” In Proceeding of the 4th International Conference on Thai Studies, Kunming (11-13 May) vol. 3, pp. 48-68. Kunming : Institute of Southeast Asian Studies.

Robert Romain.

(1941) Notes sur les Tay Deng de Lang Chanh (Thanh-Hoa Annam). Hanoi : Imprimerie d'Etremis-Orient, Institut Indochinois pour l'Etude de O'Homme Memoire I.

Sams Bert F.

(1987) “Tradition and modernity in a Lao Song Village of Central Thailand (Black Tai) : microform.” Ph.D. thesis University of California, Los Angeles.

Schrock Joann L. and others.

(1972) Minority groups in North Vietnam. Washington D.C. : U.S. Department of the Army. (Dol Pamphlet ๕๕๐/๑๑๐.)

Seesaveoui Souvanne.

(1975) Phithi Thang Sasana Khong Phao Thai Dam. Vientiane : Asia Foundation. In Lao.

Sumitr Pitiphat.

(1975) “Khouam Seuа Rabop Sangkhom le Setthakit Khong Tai Dam.” Vientiane :Ministry of Interior and Social Welfre (Ethnic Groups Development Project Paper No. 2) in Lao.

Tanabe, Shigeharu.

(1991) Religious traditions among Tai ethnic groups : selected bibliography. Ayutthaya : Ayutthaya Historical Study Centre.

To Ngoc Thanh.

(1990) “A short introduction to the research works on national music of Tay and Thai ethnic groups in Vietnam” In Proceeding of the 4th International Conference on Thai Studies Kunming (11-13 May) 1990. vol. 3, pp. 201-217. Kunming : Institute of Southeast Asian Studies.

บทความในวารสารและหนังสือพิมพ์ (ภาษาไทย)

“กลุ่มทอผ้าบ้านหนองหมู งานดินครปฐม : เยือนศูนย์ กคน.” มติชน (๔ ก.ค.) : ๒๖.
(๒๕๓๖)

กุสุมา ชัยวินิตย์.

(๒๕๒๙) “ความเชื่อเรื่องผีกับวิถีชีวิตของชาวไทดำ.” อีสานศึกษา ๓, ๑ : ๔๑-๔๓.

กุสุมา ชัยวินิตย์ และ จารุวรรณ ธรรมวัตร.

(๒๕๒๓) “ประเพณีเฉพาะกลุ่มไทดำ.” อีสานปริทัศน์ (อีสานคดี ๒) : ๕๐-๕๗.
เกม จ่อง.

(๒๕๓๓) “คนไทยขาวและคนไทยดำ” ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของเวียดนาม : ชื่อนั้นสำคัญไฉน.”
แปลและเรียบเรียงโดย พรเพ็ญ สันตระกูล. ว.มหาวิทยาลัยศิลปากร ๑๑, ๑ (มิ.ย.-
พ.ย.) : ๑๔๔-๑๗๑.

จารุวรรณ ธรรมวัตร และ กุสุมา ชัยวินิตย์.

(๒๕๒๒) “ประเพณีของชาวภูไทดำแห่งหมู่บ้านนาป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัด
เลย.” ว.เมืองโบราณ ๖, ๑ : ๕๑-๕๗.

เจนภาพ จบกระบวนวรรณ.

(๒๕๓๔) “ไทยดำรำพัน-ไทยดำรำพึง (Tai Dum rum pan :The Historic Song of the Black
Tai).” ว.เมืองโบราณ ๑๗, ๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๖๒-๖๕.

เจริญชัย ชนไฟโรจน์

(๒๕๓๐) “ดนตรีผู้ไทย.” ว.สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ๑๙, ๑ : ๑๑-๔๖.

ชูชีพ อุดมชัย จิรพร แสงศิลป์ และ เรืองยุทธ ตีระวนิช.

(๒๕๑๘) “ลาวโซ่ง.” ว.เมืองโบราณ ๑, ๔ (ก.ค.-ก.ย.) : ๒๒-๒๓.

ดำเนียร เลขะกุล.

(๒๕๐๕) “ผู้ไทย.” อนุสาร อ.ส.ท. ๑๑ : ๑๗-๒๗.

ทวี สว่างปัญญางกูร.

(๒๕๓๔) “ระบบเมืองไทยในเวียดนาม (The Town System of the Tais in Vietnam).” ว.
เมืองโบราณ ๑๗,๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๓๖-๔๑.

นนท์ วิริยะฯ.

(๒๕๒๘) “ผ้าไทดำกำแพงแสน.” สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ๓๑, ๓๒ (๒๗ ม.ค.) : ๒๔-๒๕.

ปราณี กล้าส้ม.

(๒๕๓๔) “เรื่องราวของชาวผู้ไท.” ว.เมืองโบราณ ๑๗, ๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๒๑, ๒๓, ๒๕, ๒๗.

ปราณี วงษ์เทศ.

(๒๕๓๔) “ศาสนาของชาวผู้ไท (A note on the religion of the Black Tais).” ว.เมืองโบราณ

๑๗, ๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๕๐-๕๔.

พ. สิ้นธุเสก (นามแฝง)

(๒๕๒๑) “ชีวิต-วัฒนธรรม-ประเพณีของไทยทรงดำ (ลาวโซ่ง).” **ว.วัฒนธรรมไทย** ๘ ๖ (๒๘-๓๑ พ.ย.) : ๓๘-๔๔.

มณีรัตน์ ท่วมเจริญ.

(๒๕๒๔) “ข้อสังเกตงานด้านเทคนิคของกลุ่มชนลาวโซ่ง.” **ศิลปากร** ๒๕, ๔ (ก.ย.) : ๖๕-๗๐.

มณีรัตน์ ท่วมเจริญ.

(๒๕๑๘) “พิธีเสนเฮือนของโซ่ง.” **ศิลปากร** ๑๙, ๒ (ก.ค.) : ๖๘-๗๒.

มยุรี วัดแก้ว.

(๒๕๒๒) “พิธีศพของโซ่ง-แนวความคิดเกี่ยวกับศาสนาและพิธีกรรม.” **ว.สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี** ๒, ๒ (ก.ย.) : ๒๓-๒๗.

ฤทัย จงใจรัก.

(๒๕๑๙) “เครื่องใช้ไม้สอยของพวกโซ่ง.” **ว.เมืองโบราณ** ๒, ๓ (เม.ย.-มิ.ย.) : ๗๘-๘๔.

วรรณพันธ์ (นามแฝง)

(๒๕๑๖) “ประเพณีแต่งงานภูไท.” **ว.วัฒนธรรมไทย** ๑๒, ๑๒ (ก.พ.) : ๕๑-๕๓.

ศรีศักร วัลลิโภดม.

(๒๕๓๔) “ความเชื่อเรื่องแถนในไทยดำ : ศาสดั้งเดิมของคนไทย (The Belief in Taen of the Black Tais : The primitive of Thais).” **ว.เมืองโบราณ** ๑๗, ๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๑๒-๓๕.

ศรีศักร วัลลิโภดม.

(๒๕๒๒-๒๓) “ลาวในเมืองไทย.” **ว.เมืองโบราณ** ๖,๒ (ธ.ค. ๒๒-ม.ค. ๒๓) : ๕๕-๗๐.

ศศิธร ทองชัย.

(๒๕๒๙) “วิเคราะห์ประเพณีการแต่งงานของชาวผู้ไทย.” **อีสานศึกษา** ๓,๑ : ๖๓-๗๐.

สมทรง บุรุษพัฒน์.

(๒๕๒๔) “อินทกอน.” **ว.ภาษาและวัฒนธรรม** ๑, ๒ (ก.ค.-ธ.ค.) ๒๑๘-๒๘.

สมพันธ์ สุขวงศ์.

(๒๕๑๖) “ไทยทรงดำ.” **ว.เพชรบุรี** (มี.ค.-เม.ย.) : ๓๘-๔๐.

สุนันท์ อุดมเวช.

(๒๕๓๔) “ไทยทรงดำ : ชนเผ่าไทยในเพชรบุรี (Tai Song Dam : Thai Ethnic of Phetchaburi).” **ว.เมืองโบราณ** ๑๗, ๔ (ต.ค.-ธ.ค.) : ๕๒-๕๖. ภาพประกอบ.

สุมิตร ปิติพัฒน์.

(๒๕๑๘) “ศาสนาและความเชื่อของไทยดำ.” **จุลสารโครงการตำราสังคมศาสตร์และมานุษย-ศาสตร์** ๒,๔ : ๒๗-๔๐.

สุมิตร ปิติพัฒน์.

(๒๕๓๔) “ศาสนาและความเชื่อของไทยดำ (Religion and Belief of the Black Tai).” ว.เมือง
โบราณ ๑๗, ๓ (ก.ค.-ก.ย.) : ๔๒-๔๙.

เหรียญเพชร ตาลวันนา.

(๒๕๐๗) “ปกิณกะประเพณี.” ว.เพชรบุรี (เม.ย.) : ๔๓-๔๙.

บทความในวารสารและหนังสือพิมพ์ (ภาษาต่างประเทศ)

Bourlet Antoine.

(1913) “Funeralilles Chez les Thay.” *Anthropos* 8 : 40-46

Bourin Andre.

(1937) “Monographie de la province des Houa Phan.” *Bulletin des Amus du Laos I*
: 69-119.

Chamberlain James R.

(1973) “The Origin of the Southwestern Tai,” *Bulletin des Amis du Royaume Lao* 7-
8 : 233-243.

Cheesman Patricia *Lao Textiles :Ancient Symbols Living Art* Bangkok : white Lotus.
(1988)

Condominas Georges.

(1976) “Essai sur l’ Evolution des Systemes politiques Thais.” *Ethnos* 41 (1-4) : 7-67

Cresson E.J.

(1941) “Bracelets de Sorciers au pays Thai.” *Bulletin et Travaux de l’Institut*
Indochinois pour l’Etude de l’Homme 4 : 81-97.

(1921-1925) “Legendes des Tay Annam.” *Anthropos* 16 : 109-146; 17 : 633-656 ; 18 :
40-68 ; 19 : 496-515 ; 20 : 952-80.

Durand Maurice.

(1952) “Notes sur le Pays Thai de Phong-tho.” *Bulletin de la Societe des Etude*
Indochinoises 27 : 193-231.

Fippinger Dorothy Crawford.

(1971) “Kinship Terms of the Black Tai people.” *Journal of the Siam Society* 59 , 1
(Jan.) : 65-73.

Forbes Andrew D.W.

(1988) “Red Black Yellow and Striped Banners :The Siamese Military Expedition to

Laos and Sipsongchuthai of 1884-85." *Journal of the Siam Society* 76 (Nov.)
: 134-144.

Gaspardon Emile,

(1939) "Annamites et Thai aux Xve Siecle." *Journal Asiatique* (July-September) : 405-436.

Gedney William J.

(1964) "White Black and Red Tai." *The Social Science Review* Special Number: 1-24.

Hartmann. John F.

(1981) "Computations on a Black Tai Origin Myth." *Anthropological Linguistics* (May) : 183-202.

Kirsch A. Thomas.

(1966) "Development and Mobility among the Phu Thai of Northeast Thailand." *Asian Survey* 7 : 370-378.

Lafont Pierre-Bernard.

(1971) "Contes p' u tai." *Bulletin de la Societe des Etude Indochinoises* 46 , 1 : 22-48.

Lafont Pierre-Bernard.

(1955) "Notes sun les familles pactronymiques' Tai Noires de S'on-la et de Nghia-lo." *Anthropos* 50 : 797-809.

Lafont Pierre-Bernard.

(1959) "Practiques medicales de' Tai Noirs du Laos de l'Ouest." *Anthropos* 54, 5-6 : 840.

Laubie Y.

(1938) "Tablette divinatoire et ideogrammes a Nghia-lo." *BEFEO* 38 : 296-305.

Laubie Y.

(1943) "Une Tablette Divinatoire chez les Thai Blancs." *Bulletin et Travaux de l'Institut Indochinois pour l'Etude de l'Homme* 5 : 91-98.

Maspero Henri.

(1924) "Legendes Mythologiques dans le Chou King" *Journal Asiatique* (ser. 12) 204 : 1-100.

Nithinand Yorsaengrat.

(1994) "Thai Ethnic Groups : a Common Origin." *The Nation* (7 May) : c1>

Pedersen Lise Rishoj.

(1974/75) "Religious Activities during the Dry Season Among the Lao Song Dam, Thailand." *Folk, Dansk Ethnografisk Tidsskrift* 16-17 : 345-379.

Roux Henri.

(1954) "Tai Blancs et Tai Noirs : Tai Don ou Tai Khao et Tai Lam ou Tai Dam." In Henri Roux *Quelques minorities ethniques du Nord-Indochine numero special de France-Asie* 92-93 : 359-385.

Sams Bert F.

(1988) "Black Tai and Lao Song Dam : The Divergence of Ethnocultural Identities." *Journal of the Siam Society* 76 (Nov.) : 100-120.

Silvestre Capitaine.

(1918) "Les Thai Blancs de Phong-Tho." *BEFEO* 18 : 1-56.

Sumitr Pitiphat.

(1980) "The Religion and Beliefs of the Black Tai and a Note on the Study of Cultural origins." *Journal of the Siam Society* 68, (Jan.) : 29-38.

Suthon Sukpisit.

(1990) "Origins of Thai Race : The Search Goes On." *Bangkok Post* 45 , 296 (23 Oct.) : 27-28.

Tran Quoc Vuong and Cam Trong.

(1989) "Black Tai-White Tai and the Distribution of the Ancient Tay-Thai Populations in Vietnam." *Thai-Yunnan Project Newsletter* 5 (June) : 10-11.